

Vzdelávacie programy Podtatranského múzea v Poprade Ponuka prednášok a kultúrno-vzdelávacích podujatí určených pre školské kolektívy na školský rok 2024/2025

I. STÁLE EXPOZÍCIE

Poprad a okolie v zrkadle vekov

Stála expozícia, ktorá prezentuje históriu osídlenia Popradu a okolia od praveku až po súčasnosť.

Otvorené každý deň okrem pondelka a sviatkov od 9:00 – 17:00 hod. (máj - september), 9:00 – 16:00 (október - apríl).

Miesto: hlavná budova múzea, Vajanského 72/4, 058 01 Poprad

Prehliadka expozícií je vhodná ako doplnenie predmetov: dejepis, regionálna výchova, vlastiveda, náuka o spoločnosti a i.

Knieža z Popradu a jeho hrobka

Stála expozícia prezentuje návštevníkovi hrobku germánskeho kniežat'a z prelomu 4. a 5. storočia po Kr. V hĺbke 5 m sa v roku 2005 v Poprade-Matejovciach našla zachovaná zastrešená drevená zrubová stavba s dreveným sarkofágom, spolu s vnútorným zariadením, koženými a textilnými zvyškami odevu zomrelého. Expozícia poskytuje informácie o spôsobe života a dobe kniežat'a z Popradu, ktorého hrobka je jediným archeologickým nálezom svojho druhu v Európe.

Otvorené každý deň okrem pondelka a sviatkov od 9:00 – 17:00 hod. (máj - september), 9:00 – 16:00 (október - apríl).

Miesto: hlavná budova múzea, Vajanského 72/4, 058 01 Poprad

Prehliadka expozícií je vhodná ako doplnenie predmetov: dejepis, regionálna výchova, vlastiveda, náuka o spoločnosti a i.

II. EXKURZIE

I. Gánovce – archeologická lokalita

Časový harmonogram:

- odchod z autobusovej stanice Poprad a príchod do obce Gánovce
- príchod na archeologickú lokalitu Gánovce – Hrádok
- odborný výklad – zoznámenie sa s archeologickou lokalitou, praktické vysvetlenie významu lokality s názornými ukázkami (náročnosť programu je prispôsobená veku žiakov).
- návšteva stálej expozície Podtatranského múzea v Poprade – Poprad a okolie v zrkadle vekov + vyplnenie pracovného listu.

Časový harmonogram je možné po dohode s kontaktnou osobou pozmeniť podľa potrieb jednotlivých školských skupín. Doprava individuálna, po dohode.

Cieľová skupina: II. stupeň ZŠ a žiaci SŠ. Náročnosť programu je prispôsobená veku žiakov.

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov.

Termín: máj – jún, september – október.

Na exkurziu je potrebné sa objednať minimálne týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

Cena: 3 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma.

Cena nezahŕňa dopravu.

Exkurzia je vhodná ako doplnenie predmetov: dejepis, regionálna výchova a i.

Exkurzie sa uskutočňujú len v čase vyučovacích hodín.

Zodpovedný: Mgr. Pavol Mínarčák, PhD., kurátor fondu numizmatiky

2. Poprad-Kvetnica – Zámčisko – archeologická lokalita

Časový harmonogram:

- prehliadka expozícií múzea v Poprade Vajanského 72/4

- presun na archeologickú lokalitu

- odborný výklad a zoznámenie sa s polykultúrnou lokalitou (doba kamenná až stredovek).

Časový harmonogram je možné po dohode s kontaktnou osobou meniť podľa potrieb jednotlivých školských skupín.

Exkurzie sa uskutočňujú len v čase vyučovacích hodín.

Na exkurzie je potrebné sa objednať jeden týždeň vopred.

Program je vhodný ako doplnenie predmetov – dejepis, regionálna výchova a i.

Termín: celoročne, s ohľadom na meteorologickú situáciu.

Trvanie: 2 hod. 30 min.

Doprava individuálna, po dohode.

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov.

Cieľová skupina: náročnosť programu je prispôsobená veku žiakov. Vzhľadom na dostupnosť hradiska v teréne (cca 30 minút pešou chôdzou) je program vhodný predovšetkým pre žiakov 2. stupňa ZŠ alebo študentov SŠ.

Cena: 3 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma.

Cena nezahŕňa dopravu.

Zodpovedný: Mgr. Tomáš Babura, kurátor fondu archeológie

3. Spišská Sobota – exkurzia na námestí

Prehliadka námestia v Spišskej Sobote.

Cieľová skupina: II. stupeň ZŠ a žiaci SŠ, náročnosť programu je prispôsobená veku žiakov.

Z organizačných dôvodov je maximálny počet žiakov obmedzený na 30 žiakov v skupine.

Termín: celoročne.

Na exkurziu je potrebné sa objednať týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

Cena: 2 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma.

Cena zahŕňa: odborný výklad na spiškosobotskom námestí a prehliadku námestia.

Cena nezahŕňa dopravu.

Trvanie: 1 hod.

Program je vhodný ako doplnenie predmetov – dejepis, regionálna výchova a i.
Exkurzie sa uskutočňujú len v čase vyučovacích hodín.

Zodpovedný: Mgr. Pavol Minarčák, PhD., kurátor fondu numizmatiky

III. PREDNÁŠKY

1. Vývoj peňazí od najstarších čias po súčasnosť

Prednáška sa zaoberá vývojom platidiel od najstarších čias až po súčasnosť. Postupne prechádza starovekou Lýdiou, kde sa peniaze objavili prvýkrát, cez Grécko, rímske impérium, keltským prostredím až po Východorímsku ríšu, stredovekú a novovekú Európu až po súčasnosť.

Program je vhodný pre žiakov 2. stupňa ZŠ a študentov SŠ, náročnosť prednášky je prispôbena veku žiakov.

Prednáška je vhodná ako doplnenie predmetov – dejepis, regionálna výchova a i.

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút), powerpointová prezentácia

Prednášajúci: Mgr. Pavol Minarčák, PhD., kurátor fondu numizmatiky

Vstupné: 2 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma.

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov.

Na prednášku je potrebné nahlásiť sa týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

2. Najkrajšie botanické diela 16. - 19. storočia vo fonde knižnice Podtatranského múzea v Poprade

V knižničnom fonde Podtatranského múzea v Poprade sa nachádzajú aj ilustrované knihy o rastlinách (nem. Kräuterbuch), ktoré patria k najkrajším, hlavne pre svoju bohatú výzdobu. Okrem zdobených titulných listov prinášajú aj množstvo vyobrazení rastlín, liečivých bylín či stromov a kríkov. Z výtvarného hľadiska sú veľmi hodnotné ručne kolorované medirytiny, ktorými sú knihy často ilustrované.

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút), powerpointová prezentácia.

Prednáška je určená pre žiakov ZŠ a študentov SŠ, náročnosť prednášky je prispôbena veku žiakov.

Prednáška je vhodná ako doplnenie predmetov – prírodoveda, biológia, výtvarná výchova, etická výchova a i.

Prednášajúci: Mgr. Jana Kušnieráková, knihovníčka Podtatranského múzea v Poprade

Vstupné: 2 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma.

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov.

Na prednášku je potrebné nahlásiť sa týždeň vopred, po individuálnej dohode.

3. Vzácne tlače knižnice Podtatranského múzea v Poprade

Cieľom prednášky je zoznámiť žiakov druhého stupňa základných a študentov stredných škôl s najvzácnejšími tlačami, ktoré ukrýva historický fond knižnice Podtatranského múzea v

Poprade. Najstaršie tlače pochádzajú zo 16. storočia a poslucháči sa dozvedia o dejinách kníhtlače, ako aj ochrane historických knižničných dokumentov.

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút), powerpointová prezentácia.

Prednáška je určená pre žiakov ZŠ a študentov SŠ, náročnosť prednášky je prispôsobená veku žiakov.

Prednáška je vhodná ako doplnenie predmetov – dejepis, prírodoveda, regionálna výchova, etická výchova a i.

Prednášajúci: Mgr. Jana Kušnieráková, knihovnička Podtatranského múzea v Poprade

Vstupné: 2 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma.

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov.

Na prednášku je potrebné nahlásiť sa týždeň vopred, po individuálnej dohode

4. Poprad a významné archeologické lokality v jeho okolí

Predstavíme archeologické lokality v okolí Popradu a možno zistíte, že v blízkosti niektorých aj bývate.

Prednáška je určená pre žiakov ZŠ a študentov SŠ, náročnosť prednášky je prispôsobená veku žiakov.

Prednáška je vhodná ako doplnenie predmetov: dejepis, regionálna výchova, prvouka, vlastiveda, náuka o spoločnosti a i.

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút), powerpointová prezentácia.

Prednášajúci: Mgr. Tomáš Babura, kurátor fondu archeológie

Vstupné: 2 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma.

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov.

Na prednášku je potrebné sa nahlásiť týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

5. Knieža z Popradu a jeho hrobka PLUS

Stála expozícia prezentuje návštevníkovi hrobku germánskeho kniežaťa z prelomu 4. a 5. storočia po Kr. Poskytuje informácie o spôsobe života a dobe kniežaťa z Popradu, ktorého hrobka je jediným archeologickým nálezom svojho druhu v Európe.

Rozšírená prehliadka a prednáška k tomuto významnému archeologickému nálezu európskeho významu a vypracovanie pracovného listu.

Rozšírená prehliadka je určená pre žiakov ZŠ a študentov SŠ, náročnosť prednášky je prispôsobená veku žiakov.

Prednáška je vhodná ako doplnenie predmetov: dejepis, regionálna výchova, prvouka, vlastiveda, náuka o spoločnosti a i.

Trvanie: 2 vyučovacie hodiny (90 minút).

Prednášajúci: Mgr. Tomáš Babura, kurátor fondu archeológie

Vstupné: 3 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov

Na prednášku je potrebné sa nahlásiť týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

6. História Podtatranského múzea v Poprade

Náplň prednášky tvorí história Podtatranského múzea v Poprade od jeho založenia až po súčasnosť. Tento vývoj je rozdelený do niekoľkých hlavných etáp, ktoré reflektujú jeho transformáciu od založenia Uhorského karpatského spolku v roku 1873 až po dnešnú podobu.

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút)

Prednášajúci: Mgr. Matej Popovič, kurátor fondu histórie

Vstupné: 2 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov

Veková kategória: 2. stupeň ZŠ, SŠ, náročnosť programu je prispôsobená veku žiakov. Prednáška je vhodná ako doplnenie predmetov: dejepis, regionálna výchova, náuka o spoločnosti a iné.

Na prednášku je potrebné sa nahlásiť týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

7. O pastieroch a ovečkách – ovčiarska kultúra na Slovensku

Aká je práca a život pastierov pri ovečkách v horách, ďaleko od mesta? Ako sa na Slovensko dostala bryndza, žinčica a iné chutné výrobky? Kto to je bača, valach alebo juhás? Prednáška predstaví tradičné ovčiarstvo a ovčiarsku kultúru na Slovensku, jej organizáciu, typické ovčiarske výrobky, prácu a život ovčiarov, ich zvyky, či umenie.

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút)

Prednášajúci: Mgr. Peter Kováč, kurátor fondu etnológie

Vstupné: 2 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov

Veková kategória: 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ, náročnosť programu je prispôsobená veku žiakov.

Prednáška je vhodná ako doplnenie predmetov: dejepis, regionálna výchova, prvouka, vlastiveda a iné.

Na prednášku je potrebné sa nahlásiť týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

8. Zvyky pod Tatrami – rodinné a kalendárne obyčaje etnologickým očkom

Zvyky a obyčaje od zimy, cez jar, leto až po jeseň ale ale i rodinné zvyky, obyčaje a obrady od narodenia až po smrť človeka, predstaví prednáška s názvom Zvyky pod Tatrami. Ako vyzeral rok a život Slovákov, Nemcov, Rusínov, Židov, či Rómov žijúcich v tieni Vysokých Tatier?

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút)

Prednášajúci: Mgr. Peter Kováč, kurátor fondu etnológie

Vstupné: 2 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov

Veková kategória: 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ, náročnosť programu je prispôsobená veku žiakov.

Prednáška je vhodná ako doplnenie predmetov: dejepis, regionálna výchova, prvouka, vlastiveda a iné.

Na prednášku je potrebné sa nahlásiť týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

9. Najzaujímavejšie výtvarné diela zo zbierok Podtatranského múzea v Poprade

Prednáška predstaví niekoľko najzaujímavejších výtvarných diel zo zbierok fondu umenia – sochárske, maliarske diela, grafiky, kresby a fotografie. Predstaví predmety, ktoré sú prezentované verejnosti a sú súčasťou stálej expozície múzea, ale aj diela z depozitára múzea.

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút)

Prednášajúci: Mgr. et Mgr. art. Marek Ružinský, kurátor fondu umenia

Vstupné: 2 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov

Veková kategória: 2. stupeň ZŠ, SŠ, náročnosť programu je prispôbená veku žiakov.

Prednáška je vhodná ako doplnenie predmetov: dejepis, regionálna výchova, výtvarná výchova a iné.

Na prednášku je potrebné sa nahlásiť týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

10. Malý múzejník

Viete čo je múzeum? Načo sú nám múzeá? Čo sa v takom múzeu deje, kto tam pracuje? Staňte sa malým múzejníkom a všetko sa dozviete. Prednáška v spojení s tvorivou dielničkou predstaví poslanie a náplň činnosti múzeí. Deti spoznajú jednotlivé činnosti odborných pracovníkov. Zistia, čo všetko sa deje s predmetom predtým, ako ho návštevníci môžu vidieť na výstave či v expozícii. Stanete sa historikmi, archeológmi, botanikmi či numizmatikmi.

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút)

Prednášajúci: Mgr. Stanislava Sojákova, múzejný pedagóg

Vstupné: 2 € / žiak, pedagogický sprievod zdarma

Maximálny počet žiakov v skupine: 25 žiakov

Veková kategória: 1. a 2. stupeň ZŠ

Prednáška je vhodná ako doplnenie predmetov: dejepis, regionálna výchova, prvouka, vlastiveda a iné.

Na prednášku je potrebné sa nahlásiť týždeň vopred, po individuálnej dohode.

IV. ENVIRONMENTÁLNY PROGRAM

1. Spoznávame prírodu a učíme sa ju chrániť

Na príklade lesného spoločenstva lesa vysvetlíme význam, prepojenosť a závislosť jednotlivých zložiek lesa. Program predstavuje les ako ucelené spoločenstvo na sebe závislých organizmov. Na príklade lesa vysvetľuje jednotlivé vzťahy medzi organizmami, potravinový reťazec v prírode a tiež význam jednotlivých zložiek ekosystému. Program je určený pre cieľovú skupinu žiakov prvého stupňa ZŠ, naučia sa rozoznávať rôzne typy a druhy lesa a spoznáme na ne viazané rozmanité lesné spoločenstvá.

Program je vhodný pre ZŠ (1. – 4. r.), náročnosť programu je prispôbená veku žiakov.

Predmety: prírodoveda, výtvarná výchova, etická výchova

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút)

Prednášajúci: Ing. Zuzana Homolová, PhD.

Vstupné: 2 €/ žiak, pedagogický sprievod zdarma

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov

Na prednášku je potrebné sa nahlásiť týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

2. Ako rastie strom?

Význam stromu v mestskom prostredí je vedecky dokázaný. Ako rastie, z čoho vzniká, aký je jeho význam pre človeka? V programe si ukážeme semenka rôznych druhov drevín, sadenice stromčekov.

Program je vhodný pre ZŠ (1. - 4. r.), náročnosť programu je prispôsobená veku žiakov.

Predmety: prírodoveda, výtvarná výchova, etická výchova

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút), zážitkové učenie v parku, záhrade alebo školskom dvore

Prednášajúci: Ing. Zuzana Homolová, PhD.

Vstupné: 2 € / žiak, pedagogický sprievod zdarma.

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov

Na prednášku je potrebné sa nahlásiť týždeň vopred, po individuálnej dohode s kurátorom.

3. Lesná medicína

Program predstavuje psychoemocionálny vplyv lesa na pocity a psychiku človeka. Študenti sa zoznámia s liečivými účinkami lesa na ľudský organizmus, s liečivými rastlinkami. Vysvetlíme si význam hmyzu, vtáctva a dôležitosť každého organizmu v ekosystéme, vzájomnej prepojenosti jednotlivých zložiek ekosystému s dôrazom na podporu činností smerujúcich k ochrane životného prostredia a trvalo udržateľnému využívaniu jeho zložiek a ochrane prírody.

Program je vhodný pre ZŠ i SŠ – náročnosť programu je prispôsobená veku žiakov.

Predmety: prírodoveda, výtvarná výchova, etická výchova, biológia

Trvanie: 1 vyučovacia hodina (45 minút)

Prednášajúci: Ing. Zuzana Homolová, PhD.

Vstupné: 2 € / žiak, pedagogický sprievod zdarma

Maximálny počet žiakov v skupine: 30 žiakov

Miesto konania: priestory Podtatranského múzea v Poprade Vajanského 72/4.

Na prednášku je potrebné sa nahlásiť týždeň vopred, po individuálnej dohode.

V prípade záujmu nás kontaktujte:

t. č.: 052/7721 924

e-mail: sekretariat@muzeumpp.sk

web: www.muzeumpp.sk

Zmena programu vyhradená.